

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor pošta iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Ko manovej hiši.

Volilni shod v Žavci

dné 9. januarja.

[Izv. dop.]

Denašnji shod narodnih volilcev v Žavci je spet pokazal, da je savinska dolina, kar je od nekdanj bila, čisto slovenska, in da tu niso tla za nemškutarske rovarje iz bližnjega celjskega mesta. Na vabilo našega g. državnega poslanca dr. Vošnjaka, priobčenem v „Slov. Gospodarju“ in „Slov. Narodu“, zbralo se je v dvorani „pri kroni“ nad 300 slovenskih mož, pravo jedro kmetkega prebivalstva srednje savinske doline. Pa tudi gorajgradski okraj je bil po g. Lipoldu, vranski pa po g. Šentaku zastopan. Za predsednika je bil po navetu g. Hausenbichlerja žavski župan g. Karl Žuža izvoljen. Potem poprime besedo g. dr. Vošnjak ter v obširnem govoru, ki je gotovo poldrugo uro trajal, razloži sedanje politično položanje, zlasti pa zadevo reguliranja gruntne davka.

Gospod govornik pred vsem naslika slabe posledke nemško-liberalnega vladanja v poslednjih 20 letih, ki je posebno za kmetki stan bilo škodljivo in pogubonosno. Postavodajstvo se na kmetke potrebe nij prav nič oziralo, ampak vse se je urejevalo po kopitu iz vnanjih dežel največ iz Prusije v Avstrijo zanesenem. Slobodna ženitev, slobodno razkosanje gruntov, krivo razumljena avtonomija, katera neznosljive dolžnosti naklada občinam, šolske postave z osemletno šolsko dolžnostjo in birokratičnim vedenjem šolskih organov, nepotrebni okrajni zastopi in sploh cela organizacija uprave, avtonomne in državne, vsled katere so se stroški in tedaj tudi davki od leta 1860 sem podvojili in potrojili, vse to je delo tačas vladajočega nemškega liberalizma.

Narodni in konservativni poslanci so ves ta čas zastoj se upirali in svarili, dokazavši, da po tem potu se taka bremena davkoplačevalcem nalagajo, da jih ne morejo prenašati in da bode konec vsega — splošni polom. Liberalci nijso poslušali svarilnih besed in bi še dandenes svoje nesrečne poskušnje naprej tirali, ko ne bi k sreči ljudstvo samo pri poslednjih volitvah jim vrata pokazalo in vzlic neugodnemu volilnemu redu liberalce potisnilo v manjšino. A sedanja narodno-konservativna večina bode leta in leta imela opraviti, da na bolje obrne in popravi, kar so liberalci v 20. letih svojega vladanja zakrivali.

Govornik potem preide na reguliranje gruntne davka, s katerim hočejo zdaj kmetko ljudstvo šuntati ravno tisti liberalci, ki so to postavo sklenili l. 1868 in ki so ves čas do zadnjega dneva celo delo reguliranja v rokah imeli. Okrajne cenilne komisije, deželna in centralna komisija

vse so bile sestavljene in delale po volji in ukazu liberalcev. In ko se je po končanem delu v nekaterih deželah, in mej te spada žalibože Štajerska, pokazalo da so okrajne komisije previsoke gruntne dohodke cenile in da je tudi deželna komisija previsoki skupni znesek dokodkov zračunila, tako da po teh cenitvah bi Štajerska mesto 2.041.000 gl. davka morala 2.900.000 gl. plačati, tedaj pa so začeli ti liberalci in nemškutarji kričati na narodno konservativne poslance in vlado, češ da bodo samovoljno gruntni davek povišali. In vendar je ravno ta vlada, da si bi lahko se držala cenitve naših domačih komisij, znižala čisti dohodek in po tem takem nameravani davek za 450.000 gl., narodno-konservativni poslanci pa so zahtevali, da se sedanji davek na stare kulture nikakor ne sme povišati.

Razloživši celo zgodovino reguliranja gruntne davka, omenja govornik, da se je v 50. letih, odkar je bil kataster narejen, veliko spremenilo v kulturah. Kjer so tačas bile slabe paše, so zdaj njive, travniki, vinogradi in dokazano je, da je na Štajerskem zdaj 482.338 oralov več obdelane zemlje, kakor pred 50 leti. Naravno je, da te nove kulture ne morejo imeti prednosti pred družimi njivami, travniki in vinogradi, ter davek plačati le kakor paše ali neobdelana zemlja, kakor dozdaj. To bi pač bila krivica za vse one, ki morajo od svojih gruntov popolne davke plačati. Če bo tedaj res Štajerska morala nekaj več gruntne davka plačati, kar pa dozdaj še nij skleneno, sme se uže sedaj reči, da nikakor ne bo splošnega povišanja davka, ampak samo za nove kulture, ki bodo stobile v enak davek s starimi. Sicer pa bo meseca marca novi davek vsacemu v njegove davkarske knjižice zapisan in tačas naj vsak pogleda, ali ima odslej več davka plačati, kajti vsak sme se pritožiti, če se mu povišanje davka krivično zdi in potem se še le končno določi, koliko bo davka v prihodnje. G. govornik opozoruje kmete, da naj bi se odslej bolj živinoreje poprijeli, ter njive spremenili v travnike in deteljišča, ker ima žito vsled konkurence z Ogerske, Ruske in Amerike tako nizko ceno, da ne kaže ga več sejati ko za domačo potrebo. Živinoreja pa ima lepo prihodnost, odkar je meja za uvažanje živine iz Ruske in Rumunije zaprta. Štajerski deželni zbor pa bi moral bolj skrbeti za povzdigo živinoreje, kakor je to storil do zdaj; pa kaj se hoče pričakovati za kmeta od liberalcev, ki se kmeta le tačas spomnijo, kadar ga mislijo dražiti proti njegovim poslancem, za njegov blagor in za pobiljšanje njegovega materialnega stanja pa jim je toliko mar, ko za lanski sneg.

Govornik potem naslika načrt, po kate-

rem bode delala sedanja avtonomistična večina državnega zbora, da popravi slabe posledke liberalnega gospodarstva in ustreza potrebam dežel in narodov. Kar se tiče kmetkega stanu, bode treba ustaviti prosto razkosanje zemljišč, urejati podedovansko pravico na kmetih, zabraniti svobodno ženitovanje brez dovoljenja občin, odpraviti nepotrebne samo stroške pomnožeče okrajne zastope, omejiti šolsko dolžnost na kmetih, dejansko izvršiti narodno ravnopravnost in sploh pospeševati kmetijstvo po primernem državnem in deželnem zakonodajstvu. Dasi ima avtonomistična stranka še le par mesecev večino v državnem zboru, sklenila je uže postavo, po kateri se hranilnim in posojilnim zadrugam odvzame breme pridobitnega in prihodninskega davka, tedaj se zdaj lahko take zadruge ustanovljajo, da pomagajo kmetom v sili z malimi posojili. Postava zoper oderuhe se bode uže ta mesec sklenila in upati je, da tudi druge kmetom koristne in potrebne naprave kmalu na vrsto pridejo.

Po končanem govoru, katerega so zbrani možje ves čas z največjo pozornostjo poslušali ter mnogokrat pritrdili govorniku z dobroklici, zagrmeli so po dvorani živio klici g. poslancu.

G. Karel Žuža vpraša potem g. dr. Vošnjaka, kako se bode obnašal pri glasovanji o gruntne davku, ker je tudi poslanec za Kranjsko, katera bo imela nižji davek, a Štajerska večji; dalje, kaj misli storiti o zadevi železnice Celje-Spodnji Dražberg.

G. dr. Vošnjak odgovarja, da bode se ve da in z veseljem glasoval za nižji davek na Kranjskem, kajti s tem bode priznana krivica previsokega davka odpravljena in pomagano našemu slovenskemu bratu na Kranjskem; kar pa se tiče davka za Štajersko, bode glasoval proti vsacemu krivičnemu povišanju dozdajnjega gruntne davka in se samo v to udal, da bodo nove kulture v isto vrsto postavljene s starimi. Kranjci se imajo zahvaliti svojim cenilnim komisijam, v katerih so bili narodni možje, da so se gruntne dohodki prav cenili in ne tako visoko, kakor na Štajerskem, kjer so liberalci gospodarili. Liberalci in nemškutarji, ki zdaj vpijejo zaradi pretečega višjega davka, nsj si na svoje prsi trkajo, kajti oni sami so to zakrivali.

Kar se tiče železnice Celje-Dražberg, nij misliti, da bi jo država na svoje stroške zidala. (Klici od vseh stranij: Mi ne potrebujemo te železnice, le na škodo bi nam bila itd.) Tudi jaz menim, da bi ta železnica le malo ali nič koristila savinske dolini, ker se les po vodi splavi, družih kmetkih pridelkov pa nij toliko za izvažati, da bi se ne dali lahko s pripreženo živino spraviti na bližnjo železniško postajo. Zdaj je še zaslužek ob velikej in ob

stranskih cestah, z železnico bi vse to ponehalo. (Res je.)

S tem odgovorom so volilci jako zadovoljni bili in celjski nemškutarji, ki so menda naročili to vprašanje, misleči, da bodo našega g. poslanca v kake zadrege spravili, so si sami prste spekli.

G. Širca iz Griž potem izreče gospodu dr. Vošnjaku v imenu zbranih volilcev zahvalo za njegovo neutrudljivo delovanje v korist slovenskega ljudstva ter popolno zaupanje vseh volilcev do njega, čemur zbrani možje z živahnimi živio-klici pritrdé. Gospod Jože Lipold iz Mozirja in gospod France Šentak iz Vranskega izjavljata, da tudi ves gorenje-gradski in vranski okraj stavita neomahljivo zaupanje v svojega neumornega državnega poslanca g. dr. Vošnjaka.

G. Hausenbihler iz Žavca nasvetuje, da naj zbrani volilci izrečejo svoje zaupanje in zahvalo sedanji vladi in posebno g. ministerskemu predsedniku grofa Taaffeju, kar je bilo občinam zadovoljstvom sprejeto. Odposlal se je takoj sledeči telegram g. grofu Taaffeju: „V Žavci zbrani volilci kmetiskih občin izrekajo svoje popolno zaupanje Vašej ekscelenci ter dostavijo prošnjo, da se blagovolite dobrohotno ozirati na duševne in materialne potrebe slovenskega naroda.“

S trikratnimi navdušenimi živio-klici na cesarja se je sklenilo zborovanje, ki se je vršilo v najlepšem redu, v dokaz, da nemškutarske laži in sleparije nič ne opravijo pri našem zavednem po slovenskih časnikih dobro podučnem kmetiskem posestniku.

Mej zborovanjem so došli sledeči telegrami:

Mozirje. Vaše neutrudljivo delovanje za narodni blagor je bilo vselej po naših mislih in željah, zatorej, ako treba, gremo v ogenj z vami! Bog vas ohrani mnogo let v takem neustrašljivem prizadevanji. Slava narodnim volilcem. Goričar.

Gornjegradski okrajni zastop izreka v imenu celega okraja dr. Vošnjaku za njegovo mnogoletno vstrajno delovanje v korist naroda zaslužen zahvalo. Mi se v vsem z vami strinjamo. Z neutrudljivim delovanjem a tudi neustrašljivim zahtevanjem naših pravic, si moramo to priboriti, kar nam gre po božje pravici. Slava dr. Vošnjaku! Živeli narodni volilci! Ne udajmo se! Okraja načelnik Jak. Spendl; odbornika Anton Goričar in Jože Krajnc.

Občina okolice Mozirske vas pozdravlja kot mnogozasluženega državnega poslanca ter vas zagotavlja svojega neomejenega zaupanja in prosi zbranim narodnim volilcem javiti, da smo na poštenem potu kakor do sedaj vedno z vami. Mnogaja leta!

Župan Oroslav Skruba.

Trg Gornjigrad vas prisrčno pozdravlja; vselej dobro došli mej narodne volilce! Dal Bog, da kmalu dosežemo popolno zmago po pravičnem načelu: vsakemu svoje. Hvala vam za mnogoletno vstrajno delovanje! Živeli!

Župan Franc Prisljan.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. januarja.

O zgorenje-avstrijskem kmetiskem shodu v Linci nij še nič čtati. Liberalce pa je jako neprijetno zadel sklep, da se smejo tega shoda udeležiti samo kmetje, plemenitasi pa ne, če so tudi gospodarji. Isto tako, da smejo članje zgorenje avstrijske

snujoče se kmetske zveze biti samo kmetje. „D. Ztg.“ se tolaži s tem, ker bode po njenih mislih s tem sklepom zadeta samo „klerikalna“ stranka. — Nedeljo zvečer je bilo v Linci predzborovanje; posvetovalo se je o resoluciji glede gruntnega davka za gorenje Avstrijsko, ki naglašá, da je novo odmerjenje gruntnega davka za gorenje Avstrijsko previ-oko in krivično, zato da je dolžnost vlade in državnega zbora, da to krivičnost odpravita. V tem vprašanji da morajo vsi gorenje-avstrijski poslanci složno postopati, katerim pa to nij mogoče, da svoja poslaništva takoj odlože. Z ozirom na te resolucije zadnjo točko omenjati je, da so vsi konservativni poslanci gorenje-avstrijski razglasili 8. t. m. izjavo do svojih volilcev, v kateri priznavaio, da se je po novei vcenitvi gorenje Avstrijske res preveč naložilo zemljiškega davka, a da so to vse naredili samo — liberalci ter obljubujejo, da bodo naposled glasovali tudi zoper novi zemljiški zakon.

Cesarjevičeva poroka se je odložila. Uradna „W. Ztg.“ namreč piše: Na željo belgijskih veličanstev se je poroka cesarjeviča Rudolfa odložila na kasneje.

Lvovska trgovinska zbornica je sklenila premeniti svoj volilni red tako, da v tej zbornici ne bodo več gospodarili nemški judje.

Hrvatski ban grof Pejačević vrnil se je včeraj z Dunaja v Zagreb.

Vnanje države.

Mej Turško in Grško vlasti evropske še nadalje posredujejo. — brez vspeha, zato tudi zdaj nij še upanja, da bi se sešlo evropsko mirovno sodišče, na katero pa se sploh, tudi če se zbere, malo upanja stavlja, da bi rešilo grško-turško vprašanje. Kajti držati se bode morala berlinskega dogovora določeb, Grška pa pravi, da ravno te so jej merodajne; zato čemu mirovno sodišče?

Poroča se iz Odese, da se tam nabirajo prostovoljci za grško armado. Plačujejo te prostovoljce grški bankiri.

Italijansk časopis poroča, da je grški ministerski predsednik izjavil francoskemu poslaniku, da Grška ne more zdaj iti s pota, na kateri jo je potisnil berlinski dogovor. Najboljši dokaz tega, da se od porte mirnim potom nij nadejati ničesa, je to, ker se še zdaj nij rešilo črnogorsko vprašanje. Neobhodno potrebno je tedaj, da odloči orožje. — Grška vlada je baje sklicala grško armado rezervno.

Včeraj so se po celej Francoskeji volili municipijski odbori. V Parizu se je oglašilo za 80 mest občinskih svetovalstev 211 kandidatov. Zmagali so bili republikanci večjim delom.

Z južno-afriškega bojišča se poroča samo o boerskih zmagah. Angleži da bodo morali hitro razviti svojo moč, če bodo hoteli kos biti boerskemu „vstanku“. Boerci da postajajo tudi mej južno-afriškimi rodovi bolj in bolj priljubljeni.

Dopisi.

Iz spodnje Šiške 7. januarja. [Izv. dop.] Pomote se godé povsod, godé se tudi pri ljudskem štenji; ali da se ljudsko popisovanje rabi v to, da se pri nas kar največ mogoče izfabricira po najhitrejšem potu ljudij slovenskega rodu in slovenskega občevanja — Nemcev, tega ne morem prezreti.

Uže sedaj, ko popisovanje v naši občini nij še popolnoma dokončano, šteje spodnja Šiška do 200, reci dve sto Nemcev. Kako je to mogoče, bodete rekli? Prav lahko, ako se tako godi, kakor se.

Slavno c. kr. okrajno glavarstvo poslalo je v „pomoč“ našim slovenskim soseskam nekoga moža, penzioniranega vojaka — kali — ki ne zna slovenskega jezika ali pa je tolikanj zloben, da ga nehče govoriti. Zagrizeno sovraži vse, kar je slovenskega. Evo vam tukaj nekoliko dokazov njegovega ravnanja.

V hiši g. S. stanuje neki delavec, doma iz gornjega Avstrijskega. Žena njegova je Šiškarica in njini otrok ne zna besedice nemški.

Zapisal jih je pa g. O. proti izrečnemu zahtevanju hišnega gospodarja g. J. vse kot Nemce. Gospoda A. poštenega mizarja, zapisal ie z njegovo rodovino kot „nemško-slovensko“. Mej tem, ko je on izjavil, da sicer on sam zna nemški — njegova rodovina pa ne — in da le slovensko občuje z njo. Neko drugo rodovino zapisal je enako, — mej tem ko vendar poduk k ljudskemu popisovanju določi natančno, da se sme le jeden občevalni jezik zapisati. Možiček je sicer to sam dobro vedel, kar nam kaže naslednja dogodba. Tukajšnji trgovec g. H. pride k ljudskemu popisovanju. Na vprašanje kake jezike govori, reče, da nemški in slovenski. Tu se pa g. O. spomni naenkrat, da se sme le en sam jezik kot občevalni zapisovati. Zakaj se pa pri drugih nij tega spomnil? Se ve da je g. O. mislil, da bode v g. H. in njegovej rodovini hitro si pridobil zopet nekoliko Nemcev, zato lovenje. A zmotil se je — g. H. pustil je v rubriko zapisati slovenski, ne na malo jezo omenjenemu gospodu s plavim cofom.

A sedaj je pa mož znašel drugo taktiko. — K popisovanju pride gospa M. Na vprašanje reče, da niena rodovina govori nemški in slovenski. Sedaj pa zapiše kar meni nič tebi nič v rubriko nemško. Zapisal je tudi blapca Smerekarja in dekle Heleno Stare, ki ne razumeta ni besedice nemški.

Jaz menim, da je dovolj tega, da vidite „kakšno“ je to ljudsko popisovanje, bolje rečeno to ljudsko ponemčevanje.

Župani ljubljanske okolice! Ta gospod O. popisaval bode tudi pri vas. Njegovo ravnanje vam je sedaj znano. Gledite mu na prste — in ako bodete zapazili, da ne dela tako, kakor ga veže postava iz dolžnost, pošljite ga c. kr. okrajnemu glavarstvu v Ljubljano z opombo nazaj, da naj blagovoli za 5 gl. dnevne plače poslati kakega moža, — ki bode nepristransko držal se samo postave. Druzega mi na kmetih ne zahtevamo, ne pustimo pa nikakor, da bi se nas prištevalo Nemcem.

Iz ljubljanske okolice 8. jan.

[Izv. dop. Od starodavnih časov uže je ležala težka roka nemile osode na Slovencih; od tujcev obdani pod nemškim jerobstvom nijso mogli priti k izpoznanju svoje narodnosti. Še le zdaj v novejšem času začel se je naš narod nekoliko razvijati, zato nekoliko prosteje diha in zdaj je tudi prišel nekoliko ugodnejši čas, da si poiščemo svojih pravic. Ali kar je bilo uže tolikokrat naglašeno, to naj se zopet naglasi: Pravice, ki so nam uže dane — saj jih je itak malo — zdaj moramo znati ukoristiti si. To kličem posebno slovenskim županom. Vi ste na enej strani predobri, na drugej strani pa se bojite zamere, češ, kaj bojo pa ta ali oni nemški gospod rekli, če bom n. pr. po slovensko uradoval. Taki premisleki pa so abotni tako ne dela n. pr. noben Nemeec. Vsi slovenski župani naj bi začeli dosledno in brez odlašanja v domačem slovenskem jeziku uradovati; vsak narod v svojem je ziku piše in govori, zakaj bi mi ne. Če vam nemški gospodje iz kancij nemške dopise pošiljajo, vračajte jih nazaj in terjajte slovenskih. In tudi kar sami delate, pišite vselej po slovensko. Če se pa vam zaradi slovenščine kateri gospod ustavlja, vedite, da se pravica dandenes vendar še kje naide. Naša delavnost ne sme ostati samo v besedi.

Domače stvari.

— (Prebivalci sv Florijana ulic) v Ljubljani, katerim je mestni magistrat pod

kaznijo ukazal paziti na to, da ne bodo pred tamošnjimi gostilnicami in prodajalnicami ostajali vozovi v mesto prihajajočih dolenjskih kmetov, uložili so do mestnega odbora prošnjo, naj bi se dovolilo, da sme po sv. Florijana ulicah stati vsaj jedna vrsta vóz, ki itak ne ovérájo dosti prometa, a je vendar zeló koristno za ondotne krémarje in trégoce.

— (Za predsednico Elizabetnej bólnici za otroke) je bila dné 4. t. m. voljena gospa deželnega predsednika g. Winklerja.

— (Občni zbor „Sokola“) vršil se je zadnjo nedeljo dopóluđne v društveni telovadnici. Poročiló o društvenem gibanji l. 1880 je jako marljivo sestavil g. Jeločnik. Društvo v vsakem oziru napreduje in óčevídno, odkar je vodi starosta g. Ravnihar, kateremu je zbor tudi izrekel zahvalo na njegovem požrtvovalnem delovanji. Isto tako se je hvala izjavila marljivim predtelovadcom. „Sokol“ namerava prirediti posebno slavnost o priliki poróke cesarjeviča Rudolfa. Glede vprašanja, je li bi se zdanje „Sokolske“ kapice pridržale ali nadomestile s klobuki, sklenil je zbor vsem članom poslati okrožnico, na katero bodo imeli izraziti svoje mnenje z „da“ ali „ne“.

— (Sloven. „Glasbena Matica“) v Ljubljani je za leto 1880 na svitlo dala odborovo poročilo in naslednje muzikalije: 1. Koncertna kadrilja od dr. Benjamin Ipavca 1½ pole = 11 strani; 2. VII. zvezek moških zborov in čveterospévov v partituri, obsega 6 napevov na 2 polah = 16 strani, 3. VIII. zvezek moških zborov in čveterospévov tudi v partituri, obsega 6 napevov na 2 polah = 16 strani in 4. „Lavoriko“, zbirko slovenskih napevov za možke glasove, obsega 42 pesni za vsak glas posebe, skupaj 16½ pole in ovitek. Vseh muzikalij je torej 22 pol. Od teh je odbor vsem ustanovnikom in članom, naj so plačali svoj prinos za l. 1880, ali pa da se bili na dolgu, razposlal úže meseca julija p. l.: Koncertno kadriljo in prvo polo vsacega glasu Lavorike. Kdor je pa za 2 ali več let z doneskom na dolgu, nij dobil ničesa, kar naj bode društvenikom prijazen opomin, da naj zaostale doneske kmalu pošljejo blagajniku „Glasbene Matice“ g. Feliks Stegnarju. Kdor je še na dolgu z letnino, je dobil „Odborovo poročilo“ pod križnim ovitkom meseca decembra p. l. Redni plačniki dobijo v kratkem vse, kar jim še gre, ako se to úže nij zgodilo. Nekateri gg. člani reklamujejo I. polo „Lavorike“ a se jim je gotovo úže poslala, če so dobili sedaj namestu 16 pol samo 12 pol Lavorike. Končno prosimo še posebno one gg. društvenike, ki so dobili prvo polo „Lavorike“ a nadaljevanja ne, da naj jo pošljejo nazaj pod križnim ovitkom, ako ne mislijo še dalje ostati društveniki, ker bi „Glasbena Matica“ potem morala skoro 100 nepopolnih zbirk na veliko škodo svojo zavreči.

Odbor „Glasbene Matice.“

— (Deželne kranjske dobrodelne naprave koncem leta 1880.) Oskrbovanih je bilo: v bolnici s podružnico na Poljanskem predmestji 3611 osob, v blaznici s podružnicama v delavnici in na Studencu 311, v porodišnici (163 mater in 137 otrok) 300, skupaj 4221 osob. Odpadlo jih je po izstopu (ozdravljenih) ali po smrti: v bolnici 3366 osob, v blaznici 174, v porodišnici (154 mater in 132 otrok) 286, skupaj 3826 osob. Koncem leta 1880 jih je tedaj ostalo 395 osob, in sicer: v bolnici 245 (mej temi 28 v podružnici

na Poljanah), v blaznici 136 (mej temi 77 na Studencu, v porodišnici 14 (9 mater, 5 otrok.) Skupno število vseh bolnikov leta 1880 4221 je proti lanskemu številu 4121 višji za 100 osob.

— („Slovensko literarno društvo na Dunaji“) ima dnés v sredo dne 12. jan. svoj 5. redni zbor. V to zborovanje prijazno vabi ude in prijatelje društvu odbor.

— (Ostanki sv. Deodata), katere so č. očetje frančiškani poslali v Rim, da se jim tam napravi voščen obraz in nova obleka, bodo skoraj prišli iz Rima nazaj v Ljubljano. Položili se bodo v jako lepo škrinjico od palisandrovega lesá, katero je zeló okusno izdelal naš znani domači umeteljnik, kipar g. Fran Zajec. Svetnikove ostanke bodo po cerkvenem obredu najprej v slovesnej procesiji prenesli z železnice v nunsko cerkev, a od tam nekoliko dnij pozneje na staro mesto v cerkev frančiškansko.

— (Pes) trgovca sè steklom, g. Ullmana v Lingarjevih ulicah, ki je bil napal in ogrizel úže marsikaterega človeka, na pr. nedavno strežaja nemškega gledališča v nogo, je sv. treh kraljev dan popád neko postrežnico ter jo jako hudo ranil na róki. Policija je zatorej hudobnega psa zdaj odvédla v živinozdravnico na spodnjih Poljanah, da ga bodo tamkaj opazovali, nij li morebiti stekel.

Razne vesti.

* (Grozna smrt.) V Imelyju na Ogerskem je nevarno zbolelo neko kmetško dekle. Zdravnika tam nikjer nij bilo, zato poklicéjo neko staro žensko, ki je slovela kot dobra „zagovarjalka“. Žena prične bolno dekle zdraviti, a tej le nij odleglo. Kaj si izmislí „doktorica“? Svetuje, naj dekle vržejo za nekoliko časa v razbeljeno peč, katero naj potém pripravó. Starši ubogajo ta svet; bolno dekle vržejo v peč, da si se je z vsemi močmi branila. Črez nekoliko časa peč odpro, a notri najdejo samo še črne ostanke dekletove. Sodnija je vse soudeležence tega umora dejala v zapor.

* (Ljudskemu popisovanju) sta se sè silo uprli občini Vogulin ter Ilva na Ogerskem ter so prebivalci zažgali občinskemu sodniku hišo nad glavo potem pa vsi, možki, ženske in otroci ubežali v gore.

* (Povodenj.) Iz zgorenje Italije posebno z Benetskega se poróča o velikih povodnjah. Reke so izstopile iz svojih strug ter naredile veliko škode.

* (Cela družina umorjena) Iz Nove vasi pri Pančevi se poróča, da je bila na Silvestrov večer ondi umorjena neka cela kmetška družina, namreč gospodar, njegova žena in njijno štiriletno dete. Storili so ta zločin baje dolžniki umorjenega, ker so se v stanovanji njegovem v kotu našli kosci raztrganih dolžnih písem. Zato je sodnija vse one zaprla, ki so bili umorjenemu kaj dolžni.

* (Ladij potopilo) se je baš minolega leta 1880, v vrednosti okolo 683,270.000 gld. Pri teh nesrečah je poginilo okolo 4000 ljudij.

* (Umeteljno uro) je izdelal neki Feliks Meiers v Detroitu v Ameriki. Umotvor je 10 čevljev visok, 8 širok in globok ter tehtá 40 stotov. Razen tamošnjega dnevnega časa, kaže ura tudi čas tridesetih drugih mest. Dalje pokazuje premikanje planetov v raznih letnih časih in letih in sicer so za dve sto let naprej vse dotične premembe natančno izvedene. Kadar mine ura, jame ta umeteljni stroj lepo svirati. Washington, v róci inéjoč izjavo neodvisnosti zjedinjenih severoameriških držav, kateri je dotlé sedel na krasnem prestolu, vstane in poleg njega na desnej odpré sluga v bogatj livri i vratca, skozi katera po vrsti prihajéjo vsi bivši predsedniki severoameriškim zjedinjenim državam in poklanjaje se prvemu načelniku in ustanovitelju te republike zopet odhajejo skozi leva vrata, katera

jim odpira in potem za njimi zapira drug služabnik. Lica vseh teh podob so baje dobro posneta in so res vrlo podobna bivšim predsednikom severoameriške unije.

Umrli so v Ljubljani:

8. januarja: Marija Hauser, polkovnemu zdravniku defé, 5 tednov, pod Trančo št. 2, za vodeno glavo. — Hedviga Marija Marušič, milosrdnica, 27 l., v Kravji dolini št. 11, za sušico. — Josipina Miklavc, šivilja, 28 l., v Vegovih ulicah št. 10, za otrpenjem možjan. — Jera Železnikar, delavka, 47 let, na sv. Petra cesti št. 62, za jetiko.

9. januarja: Karel Kristan, paznikov sin, 2½ l., na Poljanskej cesti št. 57, za vnetjem obistij.

10. januarja: Adéla pl. Cirheimb, uradniška hči, v kapiteljskih ulicah št. 13, za tifuzom. V deželnej bolnici.

5. januarja: Luka Kotar, delavec, 44 l., za boleznijo na pljučih.

Tuči.

10. januarja:

Pri **Stonu**: Trombetta, Mikalitsch iz Gorice. — Dr. Vošnjak iz Dunaja.

Pri **„alté“**: Leder iz Monakova. — Götzl iz Bleda. — Oswald iz Pišec.

Gospod Jakob Aleševce

prosi konstatovati, da nij on pisal glavnemu ravnateljstvu banke „Slavije“ v Prago onega pisma, v katerem se zahteva, naj banka „Slavija“ mene nemudoma iz službe odpusti in ki je bilo ljubljanskej pošti izročeno dne 23. dec. 1880.

Temu imam jaz dostaviti le, da je g. J. Aleševce v svojem „Brencljnu“ pisal, da sem sedaj še glavni zastopnik banke „Slavije“ in da je v kavarni „pri Valvazorju“ nekemu gostu pripovedoval, da mej člani banke „Slavije“ nabira podpisov za prošnjo do glavnega ravnateljstva, da bi mene suspendiralo.

V Ljubljani, dne 10. januarja 1881.

Ivan Hribar.

„POPOTNIK“,

list za šolo in dom,

se odpravlja drugo leto iz starodavnega Celja na svoje potovanje po slovenskih pokrajinah ter se nada gostoljubnega sprejema pri učiteljih in pri vsakem prijatelji šolstva in ljudske omike. — Izhajal bode kakor do zdaj po dvakrat (10. in 25.) na mesec na celj pol ter stane 3 gld. za celo leto in 1 gld. 50 kr. za pol leta. Učiteljski pripravniki ga dobé za 2 gld. na leto. (17—1)

A. DEBEVEC,

Rimska cesta (Gradišče) 19.

Salonsk premog

od 50 kilo više.

Suha drva,

cela in razkrojena.

po 1, ½ in ¼ sežnja ter v zakljih (à 30 kr.).

z dovažanjem na dom po najnižjih cenah. (13—3)

Več sto veder različnega

starega vina,

po 10 do 15 gld. veder, je v hramu graščine Hmelnik v Grčevji na prodaj in sicer vsak četrtek dopoludno.

Oskrbništvo grašče Hmelnik

pri Novem mestu.

(14—2)

Št. 19.

(7 2)

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za l. 1881 se je s 1. januarjem t. l. pričelo in sicer za vse pse brez izjeme. Lastniki psov naj si najdlje do 1. februarja t. l. preskrbé marke, za katere plačajo pri mestnej blagajnici takso 2 gold.

Z ozirom na § 14 izvrševalnih pravil za pobiranje pasjega davka, se vsi lastniki psov opominjajo, da v pravem času takso vplačajo, ker od dné 1. februarja t. l. naprej bodo vsi oni psi, kateri se na ulicah nahajajo in némajó za letos veljavne marke takoj od konjača polovljeni.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 1. januarja 1881.

Župan: Laschan.

Služba občinskega tajnika.

Pri občinskem uradu Kamniškem je izpraznena služba občinskega tajnika z letno plačo 500 gl. Prosileci za to službo naj svoje v slovenščini pisane prošnje, obložene s spricvali o dozdanjem službovanji in o sposobnosti slovenskega uradovanja vložijo do 25. januarja t. l.

Zupanstvo v Kamniku,
dné 4. januarja 1881. (5-2)

Umetne (640-8)

zobe in zobovja

postavlja po najnovjšem ameriškem sistemu v zlatu, vulkanitu ali celuloidu brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin s prijetnim mamilom

zobni zdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, v I. nadstropji.

Pravi štajerski

sok od ozkega trpotca,

katerega prireja

Jurij Frosch v Gradci,

je skušeno zdravilo zoper kašelj, hripavost, bolezn na pljučah, v vratu in prsih, katár dušnikovih vejic in tudi zoper jetiko. Velika steklenica gl. 1. z navadilom za Majhena " - .50 rabo.

Ob jednom priporočam svoj bonbon iz sladu, štajerskih planinskih zelišč, šlezi in trpotca, 1 zavitek 0 kr. (605-7)

Jamčim, da so moji izdelki pravi ter jih prepuščam vsakemu kemiku, da jih preišče.

Glavna zaloga, od koder se pošilja:

J. Frosch v Gradci.

Dobiva se pa tudi v vseh dobrih špeci-rijskih prodajalnicah in lekarnah tukaj in v provinci.

Prodajalci dobé opustek.

Zaloge v Ljubljani: Julij pl. Trnkoczy, lekar; J. Luckmann, trgovec.

• Zdravljenje po zimi. •

WILHELMOV

antiartritiški antirevmatiški

kri čistilni čaj

od

Franc Wilhelm-a,

lekar v Neuenkirchenu (Dolenje-Avstr.).

je najboljšim vspehom rabil se zoper protin, trganje po udih, zastarele hude bolezn, zmirom gnoječe se rane, spolske in bolezn na polti izrastke na životu in obrazu, kite, sifilistiška nlesa, napihnenje jeter in vranice, zlato žilo, zlaténico, bolečine v živcih, kitah in udih, stiskanje v želodci, če ne gredo vetrovi od človeka, zoper zaprtje, če človek ne gre lahko na vođo, zoper polucije, moško slabost, ženski tok, bramorje, bezgavke in zoper druge bolezn, kar potrjuje tisoč priznavalnih pisem. Spricovala na zahtevanje zastoj.

Zavitki v 8 snopičih po 1 gl.; za kolek in pošiljanje 10 kr.

Popačenih izdelkov naj se nikar ne kupuje in gleda na znane v več državah zabranjene varstvene marke.

Zaloge imajo:

V Ljubljani: Peter Lassnik.

V Brodu Evgen Schrepel, lekar. V Gradci J. Purgleitner, bratje Oberaizmeyer, Wend. Trnkoczy, lekarji. V Kranju Karel Šavnik, lekar. V Mariboru Alojzij Quandest, lekar. V Metliki Fr. Wacha, lekar. V Novem mestu Dom Rizzoli, lekar. V Postojni Anton Leban, lekar. V Zagrebu Sig. Mitlbach, lekar. (18-1)

• Zdravljenje spomladi. •

Dunajska borza 11. januarija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	72	gl.	85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	95	"
Zlata rente	88	"	30	"
1860 drž. posojilo	130	"	-	"

Akcije narodne banke	826	"	-
Kreditne akcije	2-2	"	40
London	1-8	"	45
Srebro	-	"	-
Napol.	9	"	3 1/2
C. kr. cekini	-	"	5 1/2
D. ž. vne m. rk.	8	"	15

Nova hiša,

obstoječa iz treh sob, kuhinje, kleti, z vrhom ali brez njega, za vsako obrtnijo pripravna in stojča tik v velike ceste, prav blizu farne cerkve, v šent-Vidu nad Ljubljano, se prostovoljno prodaja. Pogoji izvedó se ond v gostilni "pri Kraljici". (6-3)

Rudolivnica in strojárna

G. Tönnies-ova v Ljubljani

na dunajskeji cesti št. 29, pri železnici,

se priporoča, ter v izdelovanje vzprijemlje: vodotéznice ali sesalne, téšče (preše), pile (žage), málinsko pripravo, návlake, vódna kolesa, različne velike cevi, drobeče stroje in vse drugo kar je strojem v potrebo.

Tudi sprejemlje popravljanje v nizko ceno, ter vsako delo te vrste zvrši naglo.

Vrhu tega od presne rude uliva razne stvari, ali po svojih ali po odkazanih tvorilih (modelih) in načrtih. (16-1)

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celej Evropi, zadele so tudi Svico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane žepne ure so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega srebrnega niklja, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade ehko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.

Proti povzetju, ali vpošiljavti male svote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinejšo repasirano uro skoraj na polovico zastoj. Vse ure so natanko repasirane, ter garantujemo za vsako uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzememo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenotke in kristalnim ploščnatim steklom, natančno repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinderuhr) v teških giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15 zaaj le gl. 5.60

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnega urada, tekoče na 15 rubinih, elektrogalvanično pozlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 13.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolesjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljeti. Pri vsakej uri da se zastoj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisaneji mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsakih osem dnij, fino na trenotek regulovane, lepe, in impozantne. Ker je taka ura po minulih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15. 75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov: Uhren-Ausverkauf

(598-4)

von

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,
Wien, Rothenthurmstrasse Nro. 9.